

УДК 81'373(045)
Кулабнева О. А.
викл. ЗНТУ

МЕТАФОРА ЯК ЗАСІБ МОВНОЇ КОНЦЕПТУАЛІЗАЦІЇ В ПОЛІТИЧНОМУ ДИСКУРСІ ЄГИПТУ

У мові закарбовано всі культурні та цивілізаційні надбання людства, окреслено виміри пізнання людиною самої себе та навколишньої дійсності. Мова відображає рівень розвитку суспільства, ступінь його самовизначеності та власне суспільну свідомість. Мова, таким чином, нерозривно пов'язана із поняттям культури, адже в мові відображені центрові поняття культури, тому відбувається явище вербалізації культурних феноменів у просторах мови. За допомогою різноманітних мовних засобів людина виражає себе, свій внутрішній світ, тому мова постає як спосіб вираження власного досвіду. Окрім цього, саме завдяки мові ми отримуємо інформацію про досвід попередніх поколінь.

Досить тривалий час мова розглядалася у вузькому аспекті, а саме як інструмент отримання знань та комунікації між людьми. Однак у мові відбувається процес не лише відображення, а й тлумачення дійсності, тому

можна сказати, що мова, певним чином, формує реальність людини, адже кожна людина сприймає світ через усвідомлені нею суспільних стереотипів. І саме здатність до суб'єктивізації у сприйнятті та розумінні явищ навколишньої дійсності є базисом для існування мови як основного засобу для створення та підтримання комунікації між людьми. Тому мовна картина світу є ніби віддзеркаленням сутності індивіда у словесній або письмовій формах, які нерозривно пов'язані із когнітивними процесами у свідомості людини.

Тому стає зрозумілим той факт, що в основі багатьох лінгвістичних досліджень лежить антропоцентрична модель бачення світу. Досить тривалий час мова розглядалася у вузькому аспекті, а саме як інструмент отримання знань та комунікації між людьми. Однак у мові відбувається процес не лише відображення, а й тлумачення дійсності, тому можна сказати, що мова, певним чином, формує реальність людини, адже кожна людина сприймає світ через усвідомлені нею суспільних стереотипів.

Питання «мовної та концептуальної картини світу» займає центральне місце в царині сучасних лінгвістичних студій. Наразі є безліч тлумачень та дефініцій цього поняття, в основі яких лежить, як ми вже зазначили, антропоцентрична модель бачення світу. Поняття «картина світу» тісно пов'язане із поняттям «стереотип», адже у процесі свого духовного становлення індивід засвоює стереотипні уявлення того соціуму, представником якого він є, а вже згодом на ці уявлення накладається власний досвід індивіда, в результаті цього формується індивідуальна картина світу. На нашу думку, під впливом соціальних стереотипів, а також специфіки виховання в індивіда формується усвідомлення власного «я», той особистістний компонент, притаманний для картини світу.

Таким чином, мова виступає як об'єктивна річ для індивіда, але тим самим формує його суб'єктивний світогляд. Мовці постають як суб'єкти мовної картини світу, оскільки вона є неодмінним результатом ментальних актів та свідомості людини. Окрім цього, вчений окреслив основні характеристики мовної картини світу: мовна картина світу окреслює культурну специфіку окремої мовної спільноти; мовна картина світу утворилася внаслідок історичного розвитку народів, у той же час постаючи ніби запорукою для їхнього подальшого розвитку; мовна картина світу є складною та багаторівневою структурою, яка включає в себе фонетичні особливості та специфічну лексико-граматичну будову; мовна модель світу може змінюватися із плином часу, еволюціонувати; мовна картина світу наявна у свідомості кожного мовця; мовна модель світу може змінюватися із плином часу, еволюціонувати; мовна картина світу наявна у свідомості кожного мовця.

Поняття «картина світу» тісно пов'язане із поняттям «стереотип», адже у процесі свого духовного становлення індивід засвоює стереотипні уявлення того соціуму, представником якого він є, а вже згодом на ці уявлення накладається власний досвід індивіда, в результаті цього формується індивідуальна картина світу. На нашу думку, під впливом соціальних стереотипів, а також специфіки виховання в індивіда формується усвідомлення власного «я», той особистістний компонент, притаманний для картини світу. Мовна картина світу це спосіб існування лексикона у свідомості мовця. Таким чином, розглядаючи феномен мовної картини світу зазначений вчений спирався передусім на лексичний аспект у мові.

На нашу думку, мовна картина світу – явище об'єктивізації внутрішньої структури людського «я» (думки, емоційні стани, враження) за допомогою багаторівневих мовних конструкцій.